

Journal of Scientific Papers “Social development & Security”
home page: <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/>

Marchukova O. (2018) Hroshove zabezpechennya viys'kovosluzhbovtziv, – ochikuvannya i realiyi [Military support for troops - expectations and realities]. *Social development & Security*. 1(3), 83–94. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1199422>

ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, – ОЧІКУВАННЯ І РЕАЛІЇ

Ольга МАРЧУКОВА *

* Департамент внутрішнього аудиту Міністерства оборони України,
проспект Повітрофлотський, 6, м. Київ-168, 03168, Україна,
e-mail: olga_marchykova@ukr.net
здобувач

Article history:

Received: November , 2017

1st Revision: December, 2017

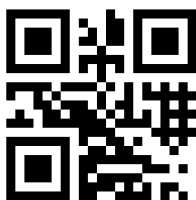
Accepted: February, 2018

JEL classification:
K00

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1199422>

Анотація: На основі аналізу існуючого стану нормативної бази та основних очікуваних змін у структурі грошового забезпечення військовослужбовців сформульована проблема створення ефективного механізму з нарахування основних та додаткових виплат військовослужбовцям Збройних Сил України. Визначена необхідність продовження дослідження в частині вивчення досвіду фінансового забезпечення, зокрема грошового забезпечення, збройних сил іноземних держав.

Ключові слова: посадовий оклад, винагорода, грошове забезпечення, військовослужбовець.

Марчукова О. Грошове забезпечення військовослужбовців, – очікування і реалії. *Social development & Security*. 2018. Вип. 1 (3). С. 83–94. URL: <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/article/view/30/28>

1. Постановка проблеми

Ситуація на Сході України загострилася у 2014 році. Саме з того часу території Донецької та Луганської областей визнано територіями з особливим станом. Економічна криза, багаторазово посилена агресією, спричинила необхідність значної економії бюджетних витрат, у т.ч. й видатків на соціальну сферу. Зменшення соціальних видатків провокує невирішеність соціальних проблем постраждалих внаслідок антитерористичних операцій (далі – АТО) та спричиняє їх подальше зубожіння, збільшуючи ризики зростання напруги в суспільстві. У цей час виникає потреба у формуванні відносно нової системи соціального забезпечення осіб, які постраждали від антитерористичної операції.

На сьогодні армія виконує покладені на неї завдання, але військовослужбовці потребують постійного соціального захисту з боку держави – компенсації обмежень, обумовлених особливого виду державною службою, що пов'язана з ризиком для життя, – соціальної справедливості й підтвердження статусу військовослужбовця як громадянина, який є під особливим захистом держави і, насамперед, гідного грошового забезпечення.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Окремим аспектам соціальної політики держави в галузі соціального захисту військовослужбовців присвячені публікації А. Гриценка, І. Жданова, О. Мельника, М. Сунгуровського, М. Требіна, Ю. Павленко, Л. Шангіної та інших.

Незважаючи на значну кількість публікацій присвячених вирішенню питань соціального захисту військовослужбовців, громадян, звільнених із військової служби, та членів їх сімей, питання грошового забезпечення військовослужбовців, які безпосередньо приймають участь в антитерористичних операціях на сході країни потребує в науковій розробці подальших досліджень. Залишаються дискусійними та методологічно нерозвинутими методи обчислення розміру грошового забезпечення, нарахування щомісячних премій, винагород, і як наслідок, постійних змін до відповідних нормативно-правових актів.

3. Постановка завдання

Мета та завдання статті є дослідити та проаналізувати стан та основні очікувані зміни в структурі грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України (ЗС) України з огляду на воєнно-політичну та економічну ситуацію в Україні.

Після ухвалення Верховною Радою України рішень щодо взяття під свою юрисдикцію усіх розташованих на українських теренах військових формувань ЗС України колишнього СРСР, та про створення одного з ключових відомств – Міністерства оборони України у військовій сфері почалися наступні процеси: формування правової основи діяльності ЗС України; реорганізація структур ЗС України; створення відповідних систем управління та забезпечення усіх елементів системи, необхідних для їх функціонування; становлення системи фінансового забезпечення військовослужбовців ЗС України; встановлення основних і додаткових видів грошового забезпечення.

Незважаючи на те, що питання підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців гостро постає в останні роки, жодного разу не проводився системний аналіз грошового забезпечення військовослужбовця, не вивчалися мотиваційні чинники щодо якісного виконання ними своїх обов'язків, не обґрунтовувалась доцільність введення чи припинення тих чи інших компенсаційних виплат тощо.

Нині Україна опинилася в найскладнішому від часів проголошення незалежності становищі. Анексія Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, підтримка нею сепаратистського руху

на значній частині Донецької та Луганської областей призвели до порушення територіальної цілісності України та її державного суверенітету. Конфлікт, який виник унаслідок цього, коштував життя тисячам наших співгромадян, а також призвів до величезних руйнувань інфраструктури на тимчасово окупованих територіях.

Проголошений у 2010 р. позаблоковий курс нашої держави не дав змоги повною мірою захистити національні інтереси у сфері безпеки. Протидія російській агресії на Сході України стала для ЗС України неабиякою перевіркою на мужність, витривалість, вірність Військовій присязі та відданість державі.

Указом Президента України від 06.06.2016 № 240/2016 введено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року “Про Стратегічний оборонний бюлетень України”, який визначає оперативні цілі та завдання оборонної реформи, основні напрями реалізації воєнної політики України та розвитку сил оборони до кінця 2020 року, зокрема: по приведенню до належного рівня матеріального та інших видів забезпечення військовослужбовців, підвищенню мотивації громадян для проходження військової служби, підвищенню рівня грошового забезпечення військовослужбовців, який узгоджено з мінімальною заробітною платою в державі, розробленню та запровадженню механізму для розв'язання житлової проблеми в Збройних Силах України, запровадженню обліку часу виконання службових обов'язків військовослужбовцями понаднормово у вихідні та святкові дні з подальшим наданням часу на відпочинок тощо.

Метою проведення оборонної реформи в Україні є набуття та підтримання силами оборони необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози й воєнно-політичні виклики національній безпеці, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України та інших військових формувань з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки [5].

На сьогодні стратегічною ціллю оборонної реформи є професіоналізація сил оборони та створення необхідного військового резерву є необхідною умовою для формування кадрового потенціалу Збройних Сил України та інших складових сил оборони, комплектування їх підготовленим та мотивованим складом, створення, утримання та розгортання стратегічного резерву Збройних Сил України [5].

Ще однією ціллю є розвиток соціально-гуманітарного забезпечення персоналу повинна передбачати ментальність (образ мислення) особового складу, яка базується на основі європейських цінностей. Рівень матеріального та інших видів забезпечення військовослужбовців потрібно привести у відповідність до умов проходження служби (відповідно визначених законодавством обмежень прав і свобод, існуючих ризиків життя та здоров'ю, соціально-побутових умов) [5].

Проведений нами аналіз динаміки змін грошового забезпечення військовослужбовців ЗС України свідчить, що його сучасний рівень не тільки не забезпечує необхідної мотивації військовослужбовців до проходження служби за контрактом, а й створює проблеми з комплектування ЗС України. Якісне комплектування ЗС України є однією із головних проблем під час формування майбутнього обрису ЗС України.

Питання удосконалення системи забезпечення військовослужбовців ЗС України (зокрема структури грошового забезпечення) сьогодні постає дуже гостро, зокрема також у зв'язку зі змінами рівня мінімальної заробітної плати, доходів різних верств населення та конкурентоспроможності на сучасному ринку праці тощо. Тема, що розглядається в статті, є основою для формування подальших поглядів керівництва держави та ЗС України щодо удосконалення системи грошового забезпечення військовослужбовців.

В сучасних умовах розвитку ЗС України, завдань, які постають перед військовими щодо захисту суверенітету нашої держави, є достатньо актуальною та своєчасною.

4. Виклад основного матеріалу

З огляду на особливості військової служби, діяльність військовослужбовців детально регламентована, часто пов'язана з підвищенням ризиком для здоров'я і життя, на військових також покладається підвищена юридична відповідальність. Саме в силу певної специфічності військової діяльності необхідна турбота держави про соціальний захист цієї категорії громадян. Вирішенню соціальних проблем збройних сил сприятиме ефективно організована військово-соціальна політика держави. До основних структурних елементів військово-соціальної політики належить насамперед політика у сфері грошового забезпечення військовослужбовців.

Також не менш важливі аспекти: пенсійне забезпечення громадян, звільнених із військової служби, сімей військовослужбовців, які втратили годувальника; політика у сфері продовольчого, речового, квартирно-експлуатаційного та інших видів матеріального забезпечення військовослужбовців; політика в галузі охорони здоров'я військовослужбовців, громадян, звільнених із військової служби, та членів їх сімей; соціальний захист найбільш вразливих груп військовослужбовців, громадян, звільнених із військової служби, та членів їх сімей; політика стосовно військовослужбовців, які мають особливі заслуги перед державою; політика у сфері соціальної адаптації, перепідготовки та працевлаштування військовослужбовців, що звільняються з військової служби, і цивільних громадян, звільнених із військової служби [17].

Не секрет, що одного лише патріотизму й професіоналізму у виконанні будь-якої справи замало. Заохочення – той аргумент, який спонукає робити справу на совість і не мріяти про пошук кращої царини. Тим більше, якщо йдеться про грошове забезпечення захисників і зокрема тих бійців, які перебувають безпосередньо в зоні бойових дій.

Держава Україна також враховує досвід інших країн, які на утримання власної армії витрачають лівову частку бюджету.

На теперішній час розмір грошового забезпечення військовослужбовців визначається Кабінетом Міністрів України шляхом встановлення розмірів окладів, доплат, надбавок до грошового забезпечення та премій. Військовослужбовцям виплачується два оклади: за військове звання та посадовий, у яких враховано правовий статус, обсяг роботи й функціональних обов'язків. Додаткові види грошового забезпечення військовослужбовців (доплати, надбавки, премія) призначені для диференціації його розмірів за умовами, рівнем кваліфікації, професійної майстерності тощо. У деяких випадках додаткові види грошового забезпечення можуть виконувати заохочувальну функцію.

Між тим у структурі грошового забезпечення більшу частку становлять саме додаткові його види, зокрема виплати заохочувального характеру. Це призводить до зниження особистого професійного рівня окремих військовослужбовців, а отже й Збройних Сил України (ЗСУ) загалом.

На наш погляд, у контексті переходу до комплектування виключно військовослужбовцями контрактної служби та формування професійної армії такий напрям розвитку системи їх грошового забезпечення є хибним, адже він не лише зміщує акценти в бік преміювання й виплат, що призначені тільки для підвищення номінального розміру грошового забезпечення без перегляду окладів, а й істотно ускладнює цю систему, що робить її непрозорою та незрозумілою для багатьох громадян, які є потенційними військовослужбовцями. Зважаючи на незначний загальний розмір грошового забезпечення військовослужбовців контрактної служби, навіть попри періодичне

підвищення премій, його мотиваційний фактор є досить слабким порівняно з іншими видами державної служби в цьому секторі вітчизняного ринку праці.

Окреслені проблеми спричинені прямою залежністю пенсій колишніх військовослужбовців від окладів діючих, адже при зміні чинної нормативно-правової бази щодо розмірів окладів військовослужбовців пенсії осіб, звільнених із військової служби, підлягають перегляду з урахуванням нових розмірів окладів.

Правове регулювання грошового забезпечення військовослужбовців складається з наступних нормативно-правових актів: Закон України “Про соціальний і правовий статус військовослужбовців та членів їх сімей” [2], постанова Кабінету Міністрів України “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб” від 07.11.2007 № 1294 [6], постанова Кабінету Міністрів України “Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців Збройних Сил, Державної прикордонної служби, Національної гвардії, Служби зовнішньої розвідки та осіб начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту Державної служби з надзвичайних ситуацій” від 22.09.2010 № 889 [7], постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов’язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві” від 25.12.2013 № 975 [8], постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку виплати грошової допомоги громадянам України, які призиваються на строкову військову службу” від 12.08.2015 № 587 [9], постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” від 20.01.2016 № 18 [10], постанова Кабінету Міністрів України “Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців та осіб начальницького складу” від 19.10.2016 № 718 [11].

Через уведення в дію 7 листопада 2007 року постанови Кабінету Міністрів України № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” [6], була докорінно змінена схема розрахунку грошового забезпечення: змінені розміри посадових окладів, премій, надбавок та доплат. Деякі виплати були замінені іншими (наприклад, премія у розмірі 33,3 % за старим посадовим окладом була змінена на 10 % за новим відповідно до наказу Міністра оборони України від 11.06.2008 № 260 “Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям збройних Сил України та деяким іншим особам”, але від нового посадового окладу) [15].

Як видно з переліку нормативних актів, питання грошового забезпечення військовослужбовців постійно удосконалюється, кожного року вносяться зміни і коригуються ті чи інші питання. Тобто насамперед, ми можемо зробити висновок про відсутність єдиного механізму розрахунку грошового забезпечення військовослужбовцям, які перебувають у зоні АТО та безпосередньо виконують свої обов’язки по захисту нашої Держави.

Але, на нашу думку, існують і ефективні нормативні та регуляторні акти, прийняття яких дало змогу підвищити прагнення та бойовий дух насамперед тих військовослужбовців, які перебувають у зоні АТО.

Наказом Міністерства оборони України від 10.02.2016 № 67 затверджено Інструкцію про порядок та розміри виплати винагороди військовослужбовцям Збройних Сил України за безпосередню участь у воєнних конфліктах чи антитерористичній операції, інших заходах в умовах особливого періоду [16].

Зазначеною Інструкцією визначається розмір винагороди військовослужбовцям за безпосередню участь у воєнних конфліктах чи АТО, інших заходах в умовах особливого періоду у граничних розмірах на місяць. Винагорода виплачується пропорційно часу участі у воєнних

конфліктах чи АТО, інших заходах в умовах особливого періоду, який обраховується з дня фактичного початку участі військовослужбовців у цих заходах до дня завершення такої участі, про що зазначається у відповідних наказах командирів [16].

Розмір винагороди також ділиться на дві підкатегорії:

1. Період мобілізації (у тому числі часткової) або з моменту введення воєнного стану до дати завершення демобілізації або припинення (скасування) воєнного стану, період проведення АТО;

2. Воєнний час (з моменту оголошення стану війни чи фактичного початку воєнних дій до дати припинення стану війни).

Крім того, розділом III Інструкції передбачається збільшення розміру винагороди. Підставами збільшення розміру винагороди є: успішне виконання бойового завдання в складі військової частини (підрозділу, групи); безпосередня участь у бойових діях; знищення (захоплення) техніки [16].

Силовими міністерствами і відомствами підтримувалась модель грошового забезпечення “посада, звання та вислуга років”, оскільки вона є оптимальною, зрозумілою та максимально прозорою, не потребує значних змін до нормативно-правових актів з пенсійного та інших видів забезпечення військовослужбовців і не передбачає значного навантаження на державний бюджет.

Існує також думка, що оскільки Законом України “Про військовий обов’язок і військову службу” [3] військова служба є державною службою особливого характеру, то просування державного службовця по службі здійснюється з урахуванням професійної компетентності шляхом заняття вищої посади. Отже, діюча модель грошового забезпечення відповідає загальнодержавним нормам з питань оплати праці.

На нашу думку, зміна системи грошового забезпечення військовослужбовців з існуючої моделі “посада - військове звання – вислуга років” на модель “військове звання – вислуга років”, яка застосовується, зокрема, в державах – членах НАТО, надасть змогу чітко визначити розмір грошового забезпечення, насамперед основних виплат (посадовий оклад, доплата за військове (спеціальне) звання та вислуга років).

Так, відповідно до Плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р [14], з метою оптимізації структури грошового забезпечення військовослужбовців відповідно до умов проходження військової служби Міністерством оборони України розроблено постанову Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року № 704 “Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб” [12], яка в довгостроковій перспективі має забезпечити єдиний підхід до формування державної політики у сфері грошового забезпечення військовослужбовців.

У зазначеній постанові докорінно змінюється підхід нарахування та виплати грошового забезпечення, кардинально змінюється підхід до розмірів основних видів грошового забезпечення з прив’язкою до мінімальної заробітної плати. Подальше впровадження зазначеної постанови, являє собою революцію у переосмисленні підходів до визначення грошового забезпечення.

На сьогодні Урядовим рішенням передбачено набрання чинності з 1 березня 2018 р. постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704 “Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб” [12], та визначено порядок перерахунку і виплати пенсій, що призначені згідно з Законом України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” [4].

Зокрема, військовослужбовцям та деяким іншим особам перерахунок пенсій здійснюватиметься із урахуванням трьох складових оновленого грошового забезпечення на 1 березня 2018 року – окладу за посадою, військовим (спеціальним) званням та надбавки за вислугу років.

Виплата перерахованих пенсій здійснюватиметься поетапно починаючи з 1 січня 2018 року у таких розмірах:

з 1 січня 2018 р. – 50 відсотків;

з 1 січня 2019 р. по 31 грудня 2019 р. – 75 відсотків;

з 1 січня 2020 р. – 100 відсотків суми підвищення пенсії, визначеної станом на 1 березня 2018 року.

Урядом прийнято нову “революційну” постанову Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 103 “Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб” [13], яка передбачає перерахувати пенсії, призначені згідно із Законом України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” до 1 березня 2018 року (*Постанова втратила чинність на підставі Постанови КМУ № 704 від 30.08.2017 з урахуванням змін, внесених Постановою КМУ № 1052 від 27.12.2017*) [4].

Прийняття зазначеної постанови дозволить зняти соціальну напругу, яка зараз існує серед військових пенсіонерів, та посилити мотивацію у проходженні військової служби серед військовослужбовців.

Також надасть змогу посилити соціальний захист осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб, шляхом вжиття заходів для усунення диспропорції у пенсійному забезпеченні військовослужбовців в залежності від термін призначення пенсій.

Вирішення на законодавчому рівні проблеми перерахунку “військових пенсій” відкрило шляхи до невідкладного набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704 [12].

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 103 передбачає внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704, порівняльна таблиця наведена в табл.

Таблиця

**Порівняльна таблиця
редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704 “Про грошове
забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких
інших осіб”**

Редакція постанови КМУ від 30 серпня 2017 р. № 704 без урахування змін, внесених постановою КМУ від 21.02.2018 № 103	Редакція постанови КМУ від 30 серпня 2017 р. № 704 з урахуванням змін, внесених постановою КМУ від 21.02.2018 № 103
“4. Установити, що розміри посадових окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року (але не менше 50 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на 1 січня календарного року) , на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1,12, 13, 14.”	“4. Установити, що розміри посадових окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня 2018 р. , на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1,12, 13, 14.”

Як видно з табл., розмір посадового окладу військовослужбовців “зупинився” на залежності розрахунку від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого

законом на 1 січня 2018 р. Але, незважаючи на це, постанова передбачає ріст грошового забезпечення військовослужбовців.

Також зазначеною постановою визначено норму щодо встановлення за окремими посадами осіб сержантського та старшинського складу тарифних розрядів на рівні тарифних розрядів молодшого офіцерського складу.

Наприклад:

головний старшина ЗСУ – 25 тарифний розряд (командир батальйону – 21-25 тарифний розряд);

головний старшина виду, роду військ (сил) ЗСУ – 24 тарифний розряд (командир батальйону – 21-25 тарифний розряд);

головний старшина бригади – 22 тарифний розряд (командир батальйону – 21-25 тарифний розряд);

головний старшина полку – 21 тарифний розряд (командир батальйону – 21-25 тарифний розряд);

головний старшина роти – 12 тарифний розряд (командир взводу – 9-13 тарифний розряд).

Крім цього розміри основних видів грошового забезпечення (посадовий оклад та оклад за військовим званням) значно підвищать порівняно з нинішніми. Так, збільшення посадових окладів планується в середньому у 4,5 рази.

Як приклад, посадовий оклад стрільця був 530 грн, становитиме 2700. Командира танка був 720 грн, становитиме 3170. Командира бригади був 1200 грн, становитиме 7000. Зміни мають поширитись і на оклади за військове звання. Так, наприклад, розмір окладу за військове звання “солдат” збільшиться з 30 до 560 гривень, “майор” — із 125 до 1420 грн.

Також постанова зберігає виплату матеріальної допомоги для оздоровлення в розмірі місячного грошового забезпечення та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань у розмірі, що не перевищує їх місячного грошового забезпечення. І передбачає виплату одноразової грошової допомоги військово-службовцям, які підписали свій перший контракт – від 8 до 10 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Постановою також було збережено окрему щомісячну винагороду військовослужбовцям за безпосередню участь у зоні проведення АТО.

Так, військовослужбовцям, які виконують завдання на лінії бойового зіткнення, планується виплачувати винагороду в розмірі не меншому, ніж 10 000 грн, а військовослужбовцям, які виконують завдання в інших місцях проведення АТО – не менш ніж 4 500 грн.

5. Висновки

У структурі грошового забезпечення з часу набуття Україною незалежності було здійснено ряд змін, які в основному не зачіпали рівні як посадових окладів так і окладів за військовим званням. Збільшення розмірів грошового забезпечення здійснюється завдяки підвищенню або встановленню премій.

Дослідивши нормативно-правову базу з питання грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, нами зроблено висновки про важливість прийняття постанови Кабінетом Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704, яка забезпечує єдиний підхід з розрахунку грошового забезпечення військовослужбовців сектору безпеки і оборони, а також ліквідує диспропорцію у рівні грошового забезпечення офіцерського та сержантського і старшинського складу у частині часткового надання тарифних розрядів сержантського і офіцерського складу, відповідно до підходів, що прийняті в країнах-членах НАТО.

Також нами зроблено висновки про необхідність продовження дослідження в частині вивчення досвіду фінансового забезпечення, зокрема грошового забезпечення, збройних сил іноземних держав.

Author details (in Russian)

ДЕНЕЖНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ, – ОЖИДАНИЯ И РЕАЛИИ

Ольга Марчукова *

* Департамент внутреннего аудита Министерства обороны Украины,
пр-т Воздухофлотский, 6, г. Киев-168, 03168, Украина,
e-mail: olga_marchykova@ukr.net
соискатель

Аннотация: На основе анализа существующего состояния нормативной базы и основных ожидаемых изменений в структуре денежного обеспечения военнослужащих сформулирована проблема создания эффективного механизма по начислению основных и дополнительных выплат военнослужащим Вооруженных Сил Украины. Определена необходимость продолжения исследования в части изучения опыта финансового обеспечения, в частности денежного обеспечения, вооруженных сил иностранных государств.

Ключевые слова: должностной оклад, вознаграждение, денежное довольствие, военнослужащий.

Author details (in English)

MONETARY SUPPORT FOR THE MILITARY SERVICE, – EXPECTATIONS AND REALITIES

Olga Marchukova **

* Department of Internal Audit Ministry of Defense of Ukraine,
6, Vozduhoflotsky av., Kyiv-168, 03168, Ukraine,
e-mail: olga_marchykova@ukr.net
post graduate

Abstract: Based on the analysis of the current state of the regulatory framework and the main expected changes in the structure of the monetary support for servicemen, the problem of creating an effective mechanism for calculating basic and additional payments to servicemen of the Armed Forces of Ukraine is formulated. The necessity of continuing the research in the part of studying the experience of financial security, in particular monetary support, of the armed forces of foreign states, is determined.

Keywords: official salary, remuneration, cash allowance, serviceman.

Використана література

1. Конституція України. // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 141. [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр

2. Закон України “Про соціальний і правовий статус військовослужбовців та членів їх сімей”. // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 15. – Ст. 190. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1

3. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”. // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 27. – Ст. 385. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2232-12

4. Закон України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”. // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 29. – Ст. 399. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2262-12

5. Указ Президента України від 06.06.2016 № 240/2016 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року “Про Стратегічний оборонний бюлетень України”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua/documents/2402016-20137

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2007 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1294-2007-п

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.09.2010 № 889 “Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців Збройних Сил, Державної прикордонної служби, Національної гвардії, Служби зовнішньої розвідки та осіб начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту Державної служби з надзвичайних ситуацій”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-2010-п

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 № 975 “Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов’язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/975-2013-п

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 587 “Про затвердження Порядку виплати грошової допомоги громадянам України, які призиваються на строкову військову службу”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/587-2015-п

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.2016 № 18 “Деякі питання грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/18-2016-п

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 718 “Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців та осіб начальницького складу”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/718-2016-п

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 704 “Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/704-2017-п

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 103 “Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/.../pro-pererahunok-pensij-osobam-..>

14. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275-р “Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249935442>

15. Наказ Міністра оборони України від 11.06.2008 № 260 “Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0638-08

16. Наказ Міністерства оборони України від 10.02.2016 № 67 “Про затвердження Інструкції про порядок та розміри виплати винагороди військовослужбовцям Збройних Сил України за безпосередню участь у воєнних конфліктах чи антитерористичній операції, інших заходах в умовах особливого періоду”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0283-16

17. Процик П. Аналіз стану реалізації державної політики соціального захисту ветеранів, проведений Всеукраїнським союзом громадських організацій учасників бойових дій, ветеранів військової служби та органів правопорядку 14.03.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news>.

18. “Біла книга – 2011. Збройні Сили України” [Текст]. – К. : Вид-во Міністерство оборони України, 2012. – 83 с.
19. Требін М. П. Армія та суспільство: соціально-філософський аналіз взаємодії в умовах трансформації [Текст] : монографія / М. П. Требін. – Х. : Видавничий Дім “ІНЖЕК”, 2008. – 404 с.
20. Нижник Н. Національна безпека: сфери державно-управлінських впливів / Н. Нижник, Г. Ситник // Україна-НАТО [Текст]. – К. : [б. в.], 2008. – № 2. – С. 54–61.
21. Ткач І.М., Маланчук М.Ф. Еволюція теорії ціноутворення та їх вплив на формування ціни на продукцію військового призначення [Електронний ресурс] / І.М.Ткач, М. Ф. Маланчук // Social development & Security. – 2017. – Вип. 2(2). – С. 76–84. – Режим доступу до журн.: <https://papersds.eu/index.php/JSPSDS/article/view/21/19>

References

1. Konstitusia Ukrayiny [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-vr.
2. Zakon Ukrayiny Pro social'niy i pravoviy status viys'kovoslugbovsiv ta chleniv ix simey. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1
3. Zakon Ukrayiny Pro viyskoviy obov'iazok i viyskovu slugbu. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/ 2232-12.
4. Zakon Ukrayiny Pro pensiyne zabezpechennia osib, zvil'nenich z viys'kovoy slugbi, ta deiakix inshix osib. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/2262-12.
5. Ukaz Prezidenta Ukrayiny vid 06 chervnia 2016 roku № 240/2016 Pro rishennia Radi natsional'noyi bezpeky i oborony Ukrayiny vid 20 travnia 2016 roku Pro Strategichniy oboronniy buleten' Ukrayiny. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : www.president.gov.ua/documents/2402016-20137.
6. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 07 listopada 2007 roku № 1294 Pro uporiadkuvannia strukturi ta umov groshovogo zabezpechennia viys'kovoslugbovsiv, osib riadovogo I nachalniskogo skladu ta deiakih inshih osib. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/1294-2007-n.
7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 22 veresnia 2010 roku № 889 Pitannia groshovogo zabezpechennia okremih kategoriy viys'kovoslugbovsiv Zbroynih Sil, Dergavnoy prikordonnoy slugbi, Nasional'oy gvardiy, Slugbi zovnishnoy rozvidku ta osib nachal'niskogo skladu organiv i pidrozdiliv civilnogo zahistu Dergavnoy slugbi z nadzvichaynih situasii. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-2010-n.
8. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 25 grudnia 2013 roku № 975 Pro zatverdgenia Poriadku priznachennia i viplatu odnorazovoy groshovoy dopomogi u razi zagibeli (smerti), invalidnosti abo chastkovoy vtratu prasezdatnosti bez vstanovlennia invalidnosti viys'kovoslugbovsiv, viys'kovozobov'iazanih ta rezervistiv, yaki prizvani na navchal'ni (abo perevirochni) ta spetsialni zbori chi dlia prohodnennia slugbi u viys'kovomu rezervi. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/975-2013-n.
9. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 12 serpnia 2015 roku № 587 Pro zatverdgenia Poriadku viplati groshovoy dopomogi gromadianam Ukrayiny, yaki prizvani na strokovu viys'kovu slugbu. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/587-2015-n.
10. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 20 sichnia 2016 roku № 18 Deyaki pitannia groshovogo zabezpechennia viys'kovoslugbovsiv, osib ryadovogo i nachalniskogo skladu. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/18-2016-n.
11. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 19 govtnia 2016 roku № 718 Pitannia groshovogo zabezpechennia okremih kategoriy viys'kovoslugbovsiv ta osib nachalnitskogo skladu. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/718-2016-n.
12. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 30 serpnia 2017roku № 704 Pro groshove zabezpechennia viys'kovoslugbovsiv, osib riadovogo I nachalnitskogo skladu ta deyakih inshih osib. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/704-2017-n.
13. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 21 lutogo 2018 roku № 103 Pro pererahunok pensiy osobam, yaki zvilneni z viys'kovoy slugbi, ta deiakih inshih osib. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : <https://www.kmu.gov.ua/.../pro-pererahunok-pensij-osobam-...>

14. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 03 kvitnia 2017 roku № 275-p Pro zatverdzhennia seredn'ostrokovogo planu diy Uriadu do 2020 roku ta planu prioritetnih diy na 2017 rik. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249935442>.

15. Nakaz Ministra oboroni Ukrayiny vid 11 chervnia 2008 roku № 260 Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok viplatu groshovogo zabezpechennia viyskovoslugbovsiam Zbroynih Sil Ukrayiny ta deiakim inshim osobam. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/z0638-08.

16. Nakaz Ministerstva oboroni Ukrayiny vid 10 lutogo 2016 roku № 67 Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok ta rozmiri vuplati vinagorodi viyskovoslugbovsiam Zbroynih Sil Ukrayiny za pesposerednu uchast' u vo'ennih konfliktah chi antirorestichnoy operasii, inchi zahodah v umovah osoblivogo periodu. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : zakon.rada.gov.ua/go/z0283-16.

17. Procik P. (2012)/ Analiz stanu realizacii dergavnoi politiku sosialnogo zahistu veteraniv, provedeniy Vseukra'ins'kim souzom gromads'kih organizacij uchasnikiv boyovih diy, veteraniv viyskovoi slugbi ta organiv pravoporiadku. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news>.

18. Bila kniga – 2011. Zbroyni Sili Ukrayiny (2012). – Kiyv: Vidavnistvo Ministerstva oboroni Ukrayiny [in Ukrainian].

19. Trebin M. (2008) Armia ta suspil'stvo: sosial'no-filosovskiy analiz vza'emodii v umovah transformasii. Harkiv: Vidavnichiy dim "Ingek" [in Ukrainian].

20. Nignik N., Sitnik G. (2008) Nasionalna bezpeka: sferi dergavno-upravlinskih vpliviv. Kiyv [in Ukrainian].

21. Tkach I. & Malanchuk M. (2017) Evolyutsiya teoriiy tsinoutvorenniya ta yikh vplyv na formuvannya tsiny na produktsiyu viys'kovoho pryznachennya [The evolution of the theory of pricing and its impact on the formation of the price of military products]. Social development & Security. 2(2), 76 – 84. [Elektronnyy resurs]. – Retrieved from : <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/article/view/21/19>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.

You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

No additional restrictions.

You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Social development & Security is published by Public organization "Ukrainian Scientific Community" (USC), Ukraine, Europe.

Publishing with USC ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication.
- High visibility and discoverability via the USC website.
- Rapid publication.
- Guaranteed legacy preservation of your article.
- Discounts and waivers for authors in developing regions.

Submit your manuscript to a Journal of Scientific Papers "Social development & Security" at <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/> or e-mail: sjdsusc@gmail.com

